

4. KUPLA LIEPA¹

A VARIANTU GRUPA

Melodija K Bb 22, 2541 un 2286
Teksts K Bb 22, 2286

Mēreni

Kup-la lie-pa uz-au-gu-se Ma-nā ro-žu dār-zi-ņā;

Tra-ra ra-la-la, Manā ro-žu dār-zi-ņā, dār-zi-ņā.

1. Kupla liepa uzauguse
Manā rožu dārziņā.

Piedziedājums.

Trara ralala,
Manā rožu dārziņā.

2. Ik es gāju rozes plūkt,
Ik pakāru vainadziņu.

Piedziedājums.

3. Kaimiņpuiši, rožu zagļi,
Nozog manu vainadziņu.

Piedziedājums.

4. Kaimiņpuiši, rožu zagļi,
Atdod manu vainadziņu!

Piedziedājums.

5. Ja tu solies mana būt,
Tad atdošu vainadziņu.

Piedziedājums.

6. Nesolīšu, ne ar būšu,
Ne tik jauna precēšos.

Piedziedājums.

7. Sievas mūžs īgrūts mūžiņis
Apakš vira pātadziņas.

Piedziedājums.

¹ Vēl sastopami šādi nosaukumi: «Manā liepu laidarā», «Manā lopu laidarā», «Kupla, kupla liepa auga».

A I SĀKUMA STĀVOKLIS

Rotaļnieki stāv dārziņā. Viens vai vairāki dalībnieki nostājas dārziņa vidū (71. un 163. att.).

A I NORISE DIVOS GĀJIENOS

(Z 1955, 17060; V — 1; L — 1; K — 2)

Pirmais gājiens

1. *pants*. Rotaļnieki dārziņā iet vai nu dejas ceļa virzienā, vai dejas ceļam pretējā virzienā, bet vidējais rotaļnieks (vidējie rotaļnieki) — pretējā virzienā nekā rotaļnieki dārziņā. Ja vidū ir vairāki rotaļnieki, tie iet iekšējā aplī kolonā pa vienam vai pa pāriem. Vidējie rotaļnieki dažkārt sadalās divās grupās, un viena grupa iet dejas ceļa virzienā, bet otra — dejas ceļam pretējā virzienā (163. att.). Pāri satveras iekšējos elkoņos vai arī citos valējos satvērienos vai aptvērienos. Meitai malējā roka sānos, puisim vai nu nolaista, vai brīvi saliekta vidukļa augstumā.

Otrais gājiens

Piedziedājums. Vidējie rotaļnieki uzlūdz partnerus no dārziņa un, satvērušies elkoņos (meitai malējā roka sānos, puisim — brīvi saliekta priekšā augstāk nekā vidukļa augstumā), griežas apkārt uz vienu un otru pusi. Pāri parasti griežas apkārt palēciena solī. Ja partneri satveras slēgtajā pirkstgalu satvērienā, tad izpilda siku pievilciena soli. Vēl var satvert plaukstas ap partnera elkoņiem un dejojot palēcienu. Abos minētajos gadījumos griešanos sāk pa kreisi. Pēc apgriešanās uzlūdzējs atvadās no uzlūgtā rotaļnieka un nostājas dārziņā, bet uzlūgtais paliek vidū.

o Dziedot nākošos pantus, rotaļnieki atkārto pirmo un otro gājienu.

Varianti

Ja dārziņa vidū nostājas namamāte vai kāda ļoti cienījama un dūšīga meita, tad pirmo pantu dzied:

Kupla, kupla liepa auga
Tur aiz sētas vidiņā.

(K 1935, 9764)

Otrais gājiens

Ja vidū daudz rotaļnieku, tad rotaļas dalībnieki dārziņā atlaiž rokas vaļā un virzās apkārt aplī (K).

A II SĀKUMA STĀVOKLIS

Dalībnieki stāv aplī kolonā pa vienam ar sejām dejas ceļa virzienā. Viens rotaļnieks nostājas apļa vidū.

A II NORISE DIVOS GĀJIENOS

(K 1935, 5998)

Pirmais gājiens

1. pants. Dalībnieki aplī kolonā pa vienam iet dejas ceļa virzienā, bet vidējais rotaļnieks — dejas ceļam pretējā virzienā.

Otrais gājiens

Piedziedājums. Vidējais rotaļnieks uzlūdz pie sevis vidū rotaļnieku no apļa. Uzlūgtais seko vidējam rotaļniekam.

o Kad rotaļnieki dzied piedziedājumu nākošajiem pantiem, vidējais rotaļnieks, uzlūdzot pie sevis vidū pa vienam rotaļas dalībniekam no apļa, izveido iekšējo apli. Rotaļu turpina tik ilgi, kamēr ārpusē paliek trīs dalībnieki.

B VARIANTU GRUPA

Dzied A variantu grupas dziesmas melodiju
Teksts K 1005, 345

1. Kupla, ikupla liepa auga
Mana tēva laidarāi.

Piedziedājums.

Trādi ridi rallaā,
Mana tēva laidarāi.

2. Ik es gāju govīs slaukti,
Ik pakāru vaiņadziņu.

Piedziedājums.

3. Kaimiņpuiši, cāļu zagļi,
Nozog manu vaiņadziņu.

Piedziedājums.

4. Nozog manu vaiņadziņu,
Iemet Ventas vilnišos.
<i>Piedziedājums.</i>	7. Ņem, brālīti, liepu laivu,
Dzenies manu vaiņadziņu!
<i>Piedziedājums.</i>
5. Ņem, brālīti, oša laivu,
Dzenies manu vaiņadziņu!
<i>Piedziedājums.</i>	8. Liepu laiva viegli peld, —
Tā panāca vaiņadziņu.
<i>Piedziedājums.</i>
6. Oša laiva smagi peld —
Nepanāca vaiņadziņu.
<i>Piedziedājums.</i>	9. Tā panāca vaiņadziņu
Tautas dēla sētiņā.
<i>Piedziedājums.</i>
10. Tautas dēla sētiņā,
Zelta vadža galiņā.
<i>Piedziedājums.</i>	

Neierobežotam dalībnieku skaitam.

B SĀKUMA STĀVOKLIS

Dalībnieki jauktā kārtībā stāv dārziņā. Viens vai vairāki rotaļnieki
nostājas dārziņa vidū (71. un 163. att.).

B NORISE DIVOS GĀJIENOS

(K 1824, 278; 1005, 345)

Pirmais gājiens

1. pants. Rotaļnieki dārziņā iet dejas ceļa virzienā. Vidējais rotaļnieks
(vidējie rotaļnieki) stāv dārziņa vidū.

Otrais gājiens

Piedziedājums. Vidējais rotaļnieks uzlūdz partneri no dārziņa, un abi dejo
dārziņa vidū.

Piedziedājuma beigās uzlūdzējs atvadās no uzlūgtā rotaļnieka un
nostājas dārziņā, bet uzlūgtais rotaļnieks paliek vidū.

o Dziedot nākošos pantus, rotaļnieki atkārtoti pirmo un otro gājienu.

Varianti

Pirmais gājiens

Izpilda A I norises pirmo gājienu (K).

Otrais gājiens

Partneri dārziņa vidū aptveras un dejo vai nu apaļo polku, vai apaļo palēciena vai divsoļu polku (K).

Ja vidū ir daudz pāru, tad rotaļas dalībnieki dārziņā atlaiž rokas vaļā un virzās apkārt aplī kolonā pa vienam. Parasti iet dejas ceļam pretējā virzienā (K).

C VARIANTU GRUPA

Melodija L 1940, 6895

Teksts L 1940, 6895 un 5858

Mēreni

1. Kupla līpeņa izauga
Munā gūvu duorzenā.

Piedziedājums.

Aiļa liļa, liļalā,
Munā gūvu duorzenā.

2. Kod as guoju gūvu slaukti,
Lipā kuoru vaiņudzeņi.

Piedziedājums.

3. Atskrīn zaļa leidaceņa,
Nūraun munu vaiņudzeņi.

Piedziedājums.

4. As jous lyudzu, as jous prosu:
Atdūd munu vaiņudzeņi!

Piedziedājums.

5. Lyugdamuosi, praseidama
Pasūļēju cymdu puori.

Piedziedājums.

6. Navajg maņe cymdu puora,
Vajg maņ pošys adeiluojas.

Piedziedājums.

7. Pagaiditi jyus, ļauteņi,
Ļeidz cytami rudiņam!

Piedziedājums.

8. Ka teļeišu pijaudzeišu,
I zeceišu pijadeišu.

Piedziedājums.

C SĀKUMA STĀVOKLIS

Dalībnieki stāv dārziņā. Viens vai vairāki rotaļnieki nostājas dārziņa vidū (71. un 163. att.).

C NORISE DIVOS GĀJIENOS

(L 1940, 1803; L — 2)

Pirmais gājiens

1. pants. Izpilda A I norises pirmo gājienu.

Otrais gājiens

Piedziedājums. Vidējais rotaļnieks (vidējie rotaļnieki) uzlūdz partneri (partneres) no dārziņa un, satvēries ar to slēgtajā satvērienā vai aptvērienā, polkas solī griežas apkārt.

Piedziedājuma beigās vidū paliek uzlūgtais rotaļnieks, bet uzlūdzējs nostājas dārziņā.

o Dziedot nākošos pantus, rotaļnieki atkārtoti pirmo un otro gājienu.

Varianti

Pirmais gājiens

Vidū rotaļnieki iet tikai pa pāriem. Pāros nostājas gan puīši ar meitām, gan puīši vien. Partneri satveras vai nu vidukļa vaļējā aptvērienā, vai iekšējo roku satvērienā (L 1940, 3706).

Otrais gājiens

Vidējais pāris (vidējie pāri) polku dejo (griežas) uz vietas vai arī dejo apaļo polku dejas ceļa virzienā. Rotaļnieki dārziņā (aplī) virzās apkārt vai arī stāv uz vietas (L).

Dārziņa vidū vai nu partneris ar partneri (24. att.), vai pāris ar pāri (92. att.) griežas labajos un kreisajos elkoņos. Piedziedājumu atkārtoti (L 1940, 3706).